

Vastaus koulukuljetusaloitteeseen / Koulukyyti vuoroviikoin vanhempiensa luona asuville vammaisille lapsille ja nuorille

**Koulukyytialoite 31.1.2022
Kuopion Vammaisneuvosto
asian valmistelijat vpj Virpi Sourunjärvi ja Anu Kilpirova**

**KOULUKYYTI VUOROVIIKON VANHEMPIENSA LUONA ASUVILLE
VAMMAISILLE LAPSILLE JA NUORILLE**

Vammaisperheiden tasa-arvoa ja hyvinvointia lisäisi, kun jo koulukyydin piirissä oleva vammainen lapsi tai nuori olisi oikeutettu saamaan kyydin molemmista kodeistaan. Tällä hetkellä kyyti myönnetään vain virallisesta kotiosoitteesta. Kuopiossa vedotaan siihen, että myöntämisperusteet ovat kaikille samat. Kuitenkaan saman perusteet eivät merkitse tasavertaisuutta palvelua tarvitsevien kesken. On eri asia, onko koulukuljetusta tarvitseva lapsi vammainen vai tavanomaisesti kehittyvä. Vammainen, oppivelvollisuusiässä oleva lapsi ei selviydy koulumatkasta itsenäisesti milloinkaan. Kunnan on suositeltavaa käyttää positiivista erityiskohtelua vammaisten henkilöiden asioissa niin, että tosiasiallinen yhdenvertaisuus muiden kanssa toteutuu.

Koulukyyti helpottaa vanhemman työssäkäyntiä, parantaa työllistymistä, arjenhallintaa sekä lisää koko perheen hyvinvointia sekä vähentää taloudellista painetta esimerkiksi niin, että autoa ei tarvitsisi koulumatkojen vuoksi hankkia. Vammaisella lapsella on oikeus ja hänelle tulee taata mahdollisuus jakaa arkensa molempien vanhempien kanssa. Kyseessä on YK:n vammaissopimuksen 23 artiklan mukainen kodin ja perheen kunnioittaminen. Vammaisen lapsen vanhemmuus vaatii vanhemmilta oleellisesti tavalliseen tapaan kehittyvän lapsen vanhemmuutta enemmän. Eronneiden vanhempien tilanne tulee ottaa palveluissa huomioon. Perheen palvelutarve tai vanhemman työpaikka ei katoa, vaikka vanhemmuus jaettaisiin vuoroviikoin. Sen vuoksi kaikki toimet, joilla voidaan katsoa tuettavan lapsen tavallista turvallista arkea, ovat kannatettavia. Koulukyyti molemmista kodeista on yksi tällainen palvelu. STM on laatinut toimeenpanosuunnitelman lainsäädännön ja toimintatapojen uudistamiseksi vuoroasumistilanteissa. Tarkoitus on edistää lapsen etua näissä tilanteissa. Suomen Invalidiliitto on 24.1.2022 päivätyssä

kannanotossaan vaatinut, että vuoroasuminen on tehtävä todelliseksi vaihtoehdoksi myös vammaisille lapsille.

Kotikunnalla ei vielä ole erityistä velvollisuutta myöntää koulukyytiä molemmista kotiosoitteista. Myöntämällä kyyti lapsen molemmista kotiosoitteista kaupunki voi konkreettisesti tukea erityistä tukea tarvitsevien vammaisten lasten perheitä pienellä panostuksella. Kaupungin kulut eivät lisäännä, koska kyyti on jo myönnetty. Kyse on lapsen ja perheiden hyvinvoinnista ja lisäksi hyvin pienestä ryhmästä oppivelvollisia, jotka eivät missään olosuhteissa koulumatkoista voi selviytyä itsenäisesti.

Vaadimme, että Kuopion kaupungin kasvun ja oppimisen lautakunta selvittää asian ja tekee kaupungin linjauksen lapsen edun mukaiseksi.

Opetusjohtaja Silja Silvennoinen

Perusopetus ja nuorisopalvelut sekä lukiokoulutus ja toisen asteen yhteistyö

Voimassa olevat koulukuljetusperiaatteet:

Perusopetuslain 32 §:n mukaan, jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen.

Perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta myönnettävä riittävä avustus. Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään lasten varhaiskasvatukseen lasten varhaiskasvatuslain annetun lain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä

on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuopion kaupungin koulukuljetusperiaatteet lukuvuodelle 2022-2023 on hyväksytty Kasvun ja oppimisen lautakunnan kokouksessa 18.1.2022, 5§. Asiakirjassa kuvataan noudatettavat periaatteet ja toimintatavat sekä koulukuljetusten järjestäminen tarkemmin kuin perusopetuslaissa. Tällä varmistetaan oppilaiden yhdenmukainen kohtelu koulukuljetuksia koskeissa asioissa. Kuopiossa järjestetään maksuton koulukuljetus myös 0-2 luokkalaisille, joiden koulumatka jää alle 5 km, mutta on kuitenkin yli 3 km.

Yhteishuoltajuudessa oleville oppilaille koulumatkat korvataan kotiosoitteesta lähikouluun, johon oppilas vakituisen osoitteensa mukaan kuuluu. Vakituksella osoitteella tarkoitetaan osoitetta, jossa oppilas on väestörekisterilain mukaisesti kirjoilla. Yhteishuoltajuudessa olevien oppilaiden koulukuljetusperiaatteet on määritelty valtakunnallisesti yhteneväisin tavoin ja kuljetukset järjestetään samojen koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että myös vuoroasumisessa koulukuljetukset järjestetään voimassa olevien koulukuljetusperiaatteiden ja koulukuljetusoppilaiden yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan. Lainsäädäntö ei anna opetuksen järjestäjälle oikeutta asettaa tiettyä ryhmää muita parempaan asemaan kuljetusetuuden myöntämisessä tai kuljetuksen järjestämisessä.

Kuljetusedun on tällä hetkellä oppilashallintojärjestelmän mukaan saanut 2 224 oppilasta, joista noin 25 %:lla on kaksi osoitetta. Huoltajat voivat asua kaukana toisistaan, jopa eri puolilla maata, jolloin olemassa olevia kuljetuksia ei voida hyödyntää. Kuljetusten määrän lisääntyminen edellyttäisi uusia toimijoita ja lisää erillisiä kuljetuksia, jolloin kustannusvaikutukset olisivat merkittävän suuret.

Kuopion kaupunki
Kasvun ja oppimisen lautakunta

22.03.2022

21 §

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Oppilaiden tasapuolisen kohtelun ja aloitteen talousvaikutusten perusteella esitän, että koulukuljetusperiaatteisiin ei tehdä aloitteen takia muutoksia.

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää hyväksyä opetusjohtajan esityksen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.